

**Talousvaliokunnan mietintö n:o 54 hallituksen esityksestä laiksi
vakuutuspalvelujen vapaasta tarjonnasta sekä eräiksi siihen liittyvik-
si laeiksi**

Eduskunta on lähettänyt 10 päivänä marras-
kuuta 1992 talousvaliokuntaan valmistelevasti
käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 286 laiksi
vakuutuspalvelujen vapaasta tarjonnasta sekä
eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Talousvaliokunta on saanut esityksestä sosi-
aali- ja terveysvaliokunnan eduskunnan määrä-
yksen perusteella antaman lausunnon (StVL 8),
joka on tämän mietinnön liitteenä.

Esityksen johdosta talousvaliokunnassa ovat
olleet kuultavina vt. hallitusneuvos Markku Sor-
vari sosiaali- ja terveysministeriöstä, apulaisjoh-
taja Lea Mäntyniemi Vakuutusyhtiöiden Kes-
kusliitosta ja apulaisjohtaja Marja Saario Kulut-
tajien vakuutustoimistosta.

Ehdotuksen mukaan lakia sovelletaan vakuu-
tuspalvelujen vapaaseen tarjontaan, jota ulko-
maisesta toimipaikasta käsin harjoittaa Suomes-
sa sellainen ulkomainen vakuutusyhtiö, jonka
kotimaa on Euroopan talousalueeseen kuuluva
valtio.

Lakia ei sovelleta jälleenvakuutukseen, laki-
sääteiseen tapaturma- ja potilasvakuutukseen,
ydinvastuu- ja lääkevahinkovakuutukseen eikä
lakisääteiseen eläkevakuutukseen.

Vakuutuspalvelujen vapaalla tarjonnalla tar-
koitetaan sitä, että vakuutusyhtiö, jolla on koti-
paikka ETA-valtiossa, ulkomaisesta toimipai-
kasta käsin tekee Suomessa sijaitsevan riskin

kattavan vahinkovakuutus sopimuksen taikka
henkivakuutus sopimuksen Suomessa vakina-
isesti asuvan luonnollisen henkilön tai täällä
toimivan oikeushenkilön kanssa.

Vakuutuspalvelujen vapaan tarjonnan aloit-
tamiseen on hankittava sosiaali- ja terveysminis-
terion antama toimintalupa taikka tehtävä mi-
nisteriölle ilmoitus riippuen siitä, millaisia vahin-
kovakuutusriskejä vakuutetaan. Laissa on tar-
kemmat säännökset vakuutuspalvelujen vapaan
tarjonnan harjoittamisesta.

Laissa säädettyä toimintaa valvoo sosiaali- ja
terveysministeriö yhteistyössä yhtiön kotimaan
viranomaisten ja ulkomaisen toimipaikan sijain-
timaan viranomaisten kanssa.

Esitys liittyy Euroopan talousalueesta tehtyyn
sopimukseen.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalla ei ole ollut
huomautettavaa lakiehdotusten sisällön johdos-
ta. Talousvaliokunta viittaa sosiaali- ja terveys-
valiokunnan lausunnossa esitettyihin huomau-
tuksiin.

Talousvaliokunnallakaan ei ole huomautetta-
vaa lakiehdotusten sisällön johdosta. Valiokunta
kunnioittaen ehdottaakin,

*että lakiehdotukset hyväksyttäisiin
muuttamattomina.*

Helsingissä 1 päivänä joulukuuta 1992

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa
ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Louekoski,
varapuheenjohtaja Björkenheim sekä jäsenet
Dromberg, Jansson, Jurva, Jääskeläinen, Kaup-

pinen, Korhonen, Koski, Laivoranta, J. Leppä-
nen, Linnainmaa, Lipponen, Luhtanen, Palohei-
mo ja Vuoristo.

EDUSKUNNAN
SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA

Helsingissä
25 päivänä marraskuuta 1992
Lausunto n:o 8

Talousvaliokunnalle

Eduskunta on lähettäessään 10 päivänä marraskuuta 1992 hallituksen esityksen n:o 286 laiksi vakuutuspalvelujen vapaasta tarjonnasta sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi valmistelevasti käsiteltäväksi talousvaliokuntaan samalla määrännyt, että sosiaali- ja terveysvaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa talousvaliokunnalle.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina hallitusneuvos Markku Sorvari sosiaali- ja terveysministeriöstä ja apulaisjohtaja Lea Mäntyniemi Vakuutusyhtiöiden Keskusliitosta.

Esityksessä ehdotetaan Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen liittyen säädettäväksi laki vakuutuspalvelujen vapaasta tarjonnasta. Tällä tarkoitetaan sitä, että sellainen ulkomainen vakuutusyhtiö, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa, ulkomaisesta toimipaikasta kattaa Suomessa sijaitsevan vahinkovakuutusriskin tai tekee henkivakuutus-sopimuksen Suomessa vakinaisesti asuvan luonnollisen henkilön tai täällä toimivan oikeushenkilön kanssa. Toiminta edellyttää ilmoitusta sosiaali- ja terveysministeriölle tai toiminnan aloittamisen edellytyksenä olevan toimintaluvan saamista. Ulkomaisen vakuutusyhtiön harjoittamaa vakuutuspalvelua ja vapaata tarjontaa valvoisi sosiaali- ja terveysministeriö yhteistyössä yhtiön kotimaan viranomaisten ja ulkomaisen toimipaikan sijaintimaan viranomaisten kanssa. Kun vakuutuspalvelujen vapaan tarjonnan harjoittaminen vaatii toimintaluvan, noudatettaisiin vastuuvelan laskemisessa ja sen katteena olevien varojen sijoittamisessa Suomen lainsäädäntöä.

Vakuutuspalvelujen vapaa tarjonta ei koskisi lakisääteistä tapaturma- ja potilasvakuutusta, ydinvastuu-, ja lääkevahinkovakuutusta eikä lakisääteistä eläkevakuutusta. Näiden vakuutuslajien harjoittaminen vaatii toimiluvan ja toimipaikan perustamisen Suomeen.

Esitys liittyy Euroopan talousalueesta tehtyyn sopimukseen ja on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti ETA-sopimuksen kanssa asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta kiinnittää huomiota vakuutuspalvelujen vapaan tarjonnan yhteydessä sosiaali- ja terveyspalvelujen kuluttajansuojaan. Kuluttajansuojakysymyksenä on myös tärkeä palvelujen tarjonta sekä vakuutus-tapahtuman jälkeinen tilanne. Varsinkin jälkimäisessä saattaa myös kieli, jolla palveluja tarjotaan, olla kuluttajan kannalta merkittävä. Myös vakuutuspalvelujen ehtoja koskevaan tiedottamiseen kuluttajakysymyksenä on kiinnitettävä huomiota.

Kuluttajien kannalta merkittävää on myös, jos lisääntyvä kilpailu merkitsee samalla hintakilpailua. Tässä suhteessa on lainsäädäntöä edelleen kehitettäessä löydettävä tasapainotila siten, että kuluttajalle vakuutuspalvelujen vapaan tarjonnan hyödyt ovat mahdollisimman suuret ja haitat vähäiset.

Hallituksen esityksen perusteluihin viitaten sosiaali- ja terveysvaliokunta kunnioittavasti lausuntonaan esittää,

että lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina.

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinnari ja jäsenet Ala-Harja, U. Anttila, Antvuori, Hurs-

kainen, Kauppinen, Muttilainen, Perho-Santala, Puhakka ja Stenius-Kaukonen sekä varajäsenet Koistinen ja Saari.